

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΦΛΩΡΙΝΗΣ, ΠΡΕΣΠΩΝ ΚΑΙ ΕΟΡΔΑΙΑΣ

Τροπαιούχου 13, 531 00 Φλώρινα
Τηλ.: 23850.28860, Fax: 23850.28863
Ίστότοπος: www.imflorinas.gr, Email: imflope@gmail.com

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ
ΑΓΙΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΙ ΟΣΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΒΑΤΙΝΗΣ ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΟΣ
Τηλ. – Fax: 24630.24800

Πτολεμαΐδι, 13^η Νοεμβρίου 2018

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ

Ιερατικής Ημερίδος με θέμα:

«Θεία Λειτουργία: Η Ποιμαντική τῆς Ἐκκλησίας στὸν σύγχρονο κόσμος».

Χάριτι Θεοῦ καὶ εὐλογία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κυρίου Θεοκλήτου, σήμερον, τῆ 13^η Νοεμβρίου 2018, πραγματοποιήθηκε στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίου Στεφάνου καὶ Ὁσίας Παρασκευῆς τῆς Ἐπιβατινῆς Πτολεμαΐδος τῆς καθ' ἡμᾶς ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἱερατικὴ Ἡμερίδα με θέμα: «Θεία Λειτουργία: Ἡ Ποιμαντικὴ τῆς Ἐκκλησίας στὸν σύγχρονο κόσμος».

Στὴν Ἡμερίδα ὠμίλησαν κατὰ σειρὰν οἱ:

κ. Παναγιώτης Σκαλτσῆς, Καθηγητῆς Λειτουργικῆς καὶ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης,

πρωτοπρεσβύτερος Ἀθανάσιος Γκίκας, Καθηγητῆς Ποιμαντικῆς καὶ Ἐξομολογητικῆς καὶ Ἀναπληρωτῆς Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Ποιμαντικῆς καὶ Κοινωνικῆς Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης,

κα. Δήμητρα Κούκουρα, Καθηγήτρια Ὁμιλητικῆς τοῦ Τμήματος Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης,

ἀρχιμανδρίτης Ἐφραίμ Τριανταφυλλόπουλος, Διδάκτωρ Θεολογίας τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καὶ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης.

Κατόπιν τοῦ Ἁγιασμοῦ καὶ τῆς ἐνάρξεως τῶν διαδικασιῶν ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου μας, ἀκολούθησαν δύο συνεδρίες, κατὰ τίς ὁποῖες οἱ εἰσηγητῆς ἀνεκοίνωσαν τίς εἰσηγήσεις τους, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἀνακοινῶνται καὶ δημοσιεύονται τὰ κάτωθι πορίσματα τῆς Ἡμερίδος.

1. Ἡ θεία Λειτουργία ὡς τὸ «Κυριακὸν δεῖπνον» (Α΄ Κορ. 11,20), «κλάσις τοῦ ἄρτου» (Πράξ. 2,42) καὶ «τράπεζα Κυρίου» (Α΄ Κορ. 10,21) διαμορφώθηκε σιγὰ - σιγὰ καὶ ὡς τὸν δέκατον τουλάχιστον αἰῶνα στὴ μορφή ποῦ εἶναι σήμερα, ἀποτελούμενη ἀπὸ τὴν Λειτουργία τοῦ Λόγου με κέντρο τὰ Ἀναγνώσματα καὶ τὴν Λειτουργία τῶν πιστῶν με κέντρο τὴν Ἁγίαν Ἀναφορὰν. Τὸ πρωτογενὲς κείμενο τῆς θείας Λειτουργίας, αὐτὸ τῆς Ἀναφορᾶς τόσο τῶν ἁγίων Χρυσοστόμου καὶ Βασιλείου, ὅσο καὶ ἄλλων Λειτουργιῶν, ἐγράφη τὸν 4^ο μ.Χ. αἰῶνα.

Ἡ θεία Λειτουργία ὡς εἰκόνα, κατὰ τὸν Ἱερὸ Καβάσιλα, «τῆς τοῦ Σωτῆρος Πολιτείας ἀποτελεῖ ἀνακεφαλαίωση ὄλου τοῦ μυστηρίου τῆς θείας Οἰκονομίας. Ἔτσι, με τὸ «Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία...» διακηρύσσεται τὸ ἐσχατολογικὸ νόημα καὶ περιεχόμενο τῆς θείας Λειτουργίας. Με τὰ ψαλμικὰ Ἀντίφωνα ὁ Χριστὸς προφητεύεται, με τὰ Ἀναγνώσματα καὶ τὴ Μικρὴ Εἴσοδο διατρανώνεται ἡ Ἐνσάρκωση καὶ τὸ κήρυγμά του στὸν κόσμος. Με τὴν Μεγάλῃ Εἴσοδο δηλώνεται ἡ πορεία του πρὸς τὸ

Πάθος. Στην Αναφορά γίνεται λόγος για τὸ θαῦμα τῆς δημιουργίας, μνημονεύονται τὰ ἰδρυτικά Λόγια τοῦ μυστηρίου τῆς θείας Εὐχαριστίας, σὴν ἐπίκληση κορυφώνεται ἡ θυσία μὲ ἀναφορά σὴν Ἀνάσταση καὶ στὸ τέλος, στὸ «πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ», ζοῦμε λειτουργικὰ τὴν Ἀνάληψη τοῦ Κυρίου. Ἀπὸ Τελετουργικῆς πλευρᾶς ἡ θεία Λειτουργία θὰ πρέπει νὰ τελεῖται «εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν», μὲ εἰρηνικὸ τρόπο οἱ κινήσεις τοῦ ἱερέως, οἱ εὐχὲς καὶ ἐκφωνήσεις νὰ διαβάζονται σὴν θέση των (λογικὴ λατρεία) καὶ ἡ ψαλμωδία νὰ γίνεται μὲ σύνεση καὶ ταπεινότητα, προκειμένου ὁ πιστὸς νὰ βοηθεῖται σὴ συμμετοχῇ του στὰ τελούμενα. Κορυφαῖος σκοπὸς τοῦ Μυστηρίου τῆς θείας Εὐχαριστίας εἶναι ἡ μὲ τις ἀνάλογες προϋποθέσεις συμμετοχῇ τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ στὸ Ποτήριον τῆς Ζωῆς, τὴν θεία Κοινωνία «εἰς ἄφεισιν ἁμαρτιῶν καὶ ζωὴν αἰώνιον».

2. Ἐνα ἀπὸ τὰ σύγχρονα προβλήματα τῆς κοινωνίας μας εἶναι ἡ ἀποσπασματικότητα τῆς ζωῆς. Ὁ ἄνθρωπος τοῦ σήμερα ἀναγκάζεται νὰ φέρει διάφορα προσωπεῖα σὴς καθημερινὲς διαπροσωπικὲς σχέσεις, ἀλλὰ καὶ σὴ σχέση τοῦ μὲ τὸν Θεό. Ἡ διάσπαση τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀπὸ τὴν πολιτικὴν τῆς ζωῆς δημιουργεῖ μία πολυσχάση στὸν ἄνθρωπο καὶ δίκην διελκυστίνδας τὸν ἐπιμερίζει σὲ ρόλους ἀντιφατικοὺς καὶ κουραστικούς. Ἡ λατρεία τῆς Ἐκκλησίας μας μπορεῖ νὰ γίνῃ ἐνοποιητικὸς μηχανισμὸς, γιὰ τὸν διασπασμένο σύγχρονο ἄνθρωπο, μεταδίδοντάς του τὴν Χάρι τῶν μυστηρίων καὶ συνδέοντάς τον μὲ τοὺς ἀδελφούς του ἐνορίτες στὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὸ ἀπαιτεῖ ἓνα φρόνημα ποὺ καλλιιεργεῖται μὲ τὴν ὑποδειγματικὴ παρουσία καὶ δράση τοῦ κληρικοῦ, ὡς βασικοῦ βιωματικοῦ φορέα μετάδοσης τοῦ περιεχομένου τῆς παραδόσεως. Σημαντικὸ στοιχεῖο σὴν καλλιιεργεῖα αὐτὴ ἀποτελεῖ ὁ τρόπος καὶ ὁ λόγος ἐπικοινωνίας μὲ τὸν σύγχρονο ἄνθρωπο. Πρέπει νὰ εἶναι προσαρμοσμένος σὴς παραμέτρους ἀντίληψης καὶ ἐπικοινωνίας τοῦ σήμερα, χωρὶς ἐκπτώσεις ἢ ἀλλοιώσεις τοῦ περιεχομένου τῆς πίστεως. Γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς προσπάθειας αὐτῆς εἶναι ἀνάγκη ὁ κληρικὸς νὰ ἐπιμορφώνεται καὶ νὰ καταρτίζεται συνεχῶς μελετώντας τὶς πηγές, ἀλλὰ καὶ προάγοντας τὴν προσωπικὴ του ζωὴ σὴν «καθ' ὁμοίωσιν» πορεία του πρὸς τὸν Θεό. Ἡ ἀγιότητα ποὺ ἀπαιτεῖται γιὰ ὅλους καὶ ἰδιαίτερα γιὰ τὸν κληρικὸ καὶ ἐμπνέει τὸν ἄνθρωπο κάθε ἐποχῆς, δὲν εἶναι ὑπόθεση τοῦ παρελθόντος ἀλλὰ διαχρονικὸ φαινόμενο ποὺ συντηρεῖ τὴν πορεία τοῦ ἀνθρώπου στὸν χρόνο γιὰ τὴν κατάληξη σὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.
3. Οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας καὶ κατ' ἐξοχὴν ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος δίδαξαν στοὺς κήρυκες τοῦ Εὐαγγελίου ὅτι ὀφείλουν νὰ ἔχουν ἐπαρκὴ θύραθεν παιδεία καὶ ἀπὸ τοὺς ἐκφραστικούς τρόπους, ποὺ ὁ πολιτιστικὸς περίγυρος κάθε φορὰ τοὺς προσφέρει νὰ ἐπιλέγουν ἐκείνους ποὺ διασφαλίζουν τὴ σαφήνεια, τὴ γλυκότητα καὶ τὴν ὠραιότητα. Τὴ σαφήνεια γιὰ νὰ ἐπισημαίνεται τὸ χρέος τῆς συγγνώμης, τῆς ἀγάπης καὶ τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης· τὴ γλυκότητα γιὰ νὰ ἀπαλύνεται ὁ ἀνομολόγητος ἀνθρώπινος πόνος καὶ τὴν ὠραιότητα γιὰ νὰ στερεώνεται ἡ βέβαιη ἐλπίδα τῆς ἀναστάσεως καὶ τῆς μεταβάσεως «ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν».
4. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι τόσο ἄνθρωπος, ὅσο προσεύχεται. Πολλῶ μᾶλλον ὅταν λειτουργεῖται, δηλαδὴ κοινωνᾷ. Τότε ἡ θεία Λειτουργία ποὺ ἰσχυροποιεῖ καὶ τὴν νοερὰ προσευχή, καὶ ποὺ συνεχίζεται καὶ ἐκτὸς τῶν τειχῶν τοῦ ναοῦ "φτιάχνει" τὸν ἄνθρωπο φυσιολογικὸ, δηλαδὴ λειτουργημένη ἔλλογη ὑπαρξη ποὺ ἀποτελεῖ "τόπο" γιὰ τοὺς γύρω τῆς ἀνθρώπους. Ἐτσι, ἡ Ἐκκλησία, ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ἀποδεικνύεται ὡς ἡ μόνη ἀληθῆς διαποίμανση τοῦ κόσμου. Βέβαια, ἡ ἔλλειψη κατήχησης, πνευματικοῦ ἀγῶνα καὶ αὐτογνωσίας δυσχεραίνουν τὴν κατάστασή μας καὶ γινόμεστε πολλὲς φορὲς οἱ ἴδιοι ἐμπόδιο στοὺς ὁποίους ἄλλους, λησμονώντας ὅτι ὁ θησαυρὸς ποὺ φέρουμε σὴν καρδιά μας ἀποτελεῖ πρωτεῖο διακονίας καὶ ὄχι ἐξουσίας.

Ἀφοῦ ἀνεκοινώθησαν τὰ συμπεράσματα ἀκολούθησε ἡ καταληκτικὴ συνεδρία ὑπὸ τὴν προεδρία τοῦ Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου μας, ὁ ὁποῖος εὐχαρίστησε τοὺς προσκεκλημένους εἰσηγητὲς, τοὺς παρισταμένους ἱερεῖς, τὴν Ὁργανωτικὴ Ἐπιτροπὴ τῆ Γραμματεία καὶ ἐνημέρωσε τοὺς ἱερεῖς τῆς Μητροπόλεως γιὰ τρέχοντα διοικητικὰ ζητήματα.

Λῆξις Ἡμερίδος.